

Állomások egyenlő esélyű hozzáféréseinek vizsgálata

*Minta dokumentum *

1. Budapest-Déli pályaudvar

1.1. Akadálymentesítés

A pályaudvar akadálymentesség szempontjából nehezen használható. A fő problémát az épület és környezetének komplexitása adja: a peronok illetve a felvételi épületrész (jelen esetben pénztárcsarnok) több irányból is megközelíthető. Ugyanakkor ezek jellemzően nehezen átlátható útvonalak (a lépcsőkarok több irányból érkeznek, fordulással illetve enyhe húzással kialakítottak), melyek az érzékszervi fogyatékosokkal bírók számára komoly akadályt jelentenek. Az útvonalak megtalálhatóságát, azok átláthatóságát tovább rontja az utólagosan kialakított bérlemények rendezetlen területhasználata és arculati megjelenése.

A fizikai akadálymentesség szempontjából a problémát a parkoló hiánya mellett, a szintkülönbség áthidalása adja: Az Alkotás út felőli peronvégi megközelítést leszámítva (mely a fő megközelítési útvonalból kívül esik) a szintkülönbség csak lépcsővel áthidalt, felvonó jelenleg nincs.

A peron illetve felvételi épületrész szintje azonban jól járható, a problémát inkább a jelzések bizonyos pontokon jelentkező hiánya, más pontokon pedig túlzott intenzitással történő alkalmazása jelenti. Az átláthatóságot itt is zavarja a rendezetlen telepítéssel és kialakítással bíró „bódé” bérlemények sokasága.

A felvételi épületben található alapvető szolgáltatások elérhetősége, használhatósága azonban akadálymentesség szempontjából kielégítőnek mondható.

Általános hiányosságként fontos kiemelni, hogy a pályaudvar megfelelő gépjármű parkolóval nem rendelkezik, várakozásra alkalmas K+R pontok nincsenek kialakítva.

Figyelembe véve a fenti problémákat, valamint az épület műszaki állapotát az akadálymentesítés megvalósítása összességében csak az állomás teljes körű felújításával együtt valósítható meg ésszerűen. Javasolt a funkciótisztítás, a jelenleg szétszórt „bódé” jellegű építmények egységesítése illetve logikus, tiszta térbeli elrendezése, a bérlemények arculatának egységesítése (pl. az akadályt jelentő megállító táblák használatának mellőzése, stb.).

Javasolt továbbá az utastájékoztatási rendszer újratervezése (az információs felületek több esetben túl sok információt tartalmaznak, nem következetesek, megnehezítik a tájékozódást, másszor pedig hiányos információt adnak).

1.2. Hiányosságok

A 2017. július 13.-án tartott helyszíni bejárás során az alábbi hiányosságokat tapasztaltuk.

- Parkolási lehetőség
 - Akadálymentes parkoló az állomás közvetlen környezetében nincs kijelölve.
- Akadálymentes útvonal

- A közlekedési útvonalakon – mind az állomás területén, mind a kapcsolódó közterületen – burkolati hibák vannak, melyek botlásveszélyesek.
- A szintkülönbség áthidalására szolgáló rámpák részben rendelkezésre állnak, de ezek meredeksége nem megfelelő.
- Az ügyfélszolgálat eléréséhez, tájékozódást segítő elemeket nem alkalmaztak (pl. vezetősáv).
- A mosdó megközelítéséhez szükséges felvonók (rámpák) hiányoznak. (A mosdó akadálymentesen nem vehető igénybe, így az útvonal akadálymentesítése előtt javasolt az akadálymentes mosdó helyének meghatározása.)
- A lépcsőkorlátok teljes körűen nem felelnek meg. (Nincs kétszintű fogódzó, a keresztmetszet nem megfelelő, a fogódzó nem konzolos)
- A lépcsőfokok kialakítása nem megfelelő (látható jelölések).
- Vezető sávok és egyéb tájékozódást segítő elemek nincsenek.
- Padlófelületek
 - A burkolat egyenetlen, burkolati hibák és hiányosságok vannak a padlóburkolat felületén.
- Mosdók és pelenkázó helyiségek
 - Pelenkázó helyiség nincsen.
 - A mosdó akadálymentesen nem közelíthető meg.
- Bútorok és szabadonálló eszközök
 - A padok a vakok és gyengénlátók számára nem minden esetben érzékelhetőek megfelelően. Javasolt a padok előírásoknak való megfelelő átalakítása, vagy új berendezések beszerzése.
- Jegyértékesítő információs pultok és ügyfélszolgálatok
 - A pénztár pultok PRM TSI-t figyelembe vevő átalakítás eddig nem történt meg.
 - Hallástámogató indukciós hurokrendszerrel nincs ellátva egyik pénztárpult sem.
- Vizuális tájékoztatás, statikus utastájékoztató (jelzőtáblák, piktogramok)
 - A jelzőtáblákat nem a megfelelő pontokon alkalmazzák, a táblák kihelyezése nem következetes.
- Peronok
 - PRM TSI szerinti felújítás még nem történt meg (peronvég kialakítás, látható és tapintható jelölések nincsenek).
 - A peronok jelenleg szélességükben és a biztonsági sáv látható jelölésében felelnek meg.

1.3. Akadálymentes mosdó kialakításának lehetősége

Utások számára fenntartott mosdó van, de az csak lépcsőn keresztül közelíthető meg. Amennyiben a jelenlegi mosdó akadálymentes megközelíthetősége nem kivitelezhető, úgy annak akadálymentes szemléletű átalakítása nem javasolt. Ehelyett célszerű akadálymentes mosdó telepítése az akadálymentesnek tekintett útvonal mentén. (Ez tervezési feladat.)

1.4. Szükséges beavatkozások

A vakok és gyengénlátók személyi segítségnyújtást biztosító ponthoz (pl. ügyfélszolgálat vagy egyéb helyen kialakítandó információs pont) való elvezetése javasolt.

A fizikai akadálymentes megközelítés érdekében felvonó beépítése javasolt a Krisztina körút felőli megközelítési irányból (ez a fő megközelítési útvonal gépjárművel és tömegközlekedéssel is, és innen az akadálymentes bejárat csak lépcsőn érhető el).

Az utastájékoztatói rendszer újragondolása, és megtervezése szükséges.

Forrás	Tevékenység	pr.	Megjegyzés	Becsült mennyiség (mértékegység)
Üzemeltetés	Statikus utastájékoztatói rendszer újratervezése és telepítés.	2	Tervezést igényel.	5 000 (m ²)
Üzemeltetés	Lépcsőkarok látható jelölésének kialakítása.	2		1 000 (fm)
Zavar- és hibaelhárítás	Padlóburkolatok javítása.	1		3 000 (m ²)
Kis beruházás	Közlekedési útvonalon lévő akadályok megszüntetése.	1	Helyszíni bejárást igényel.	2 000 (m ²)
Kis beruházás	Hallástámogató indukciós hurokrendszer (1 db pénztár).	2		1 (db)
Kis beruházás	Akadálymentes parkoló kijelölése.	2		2 (db)
Kis beruházás	Bútorok és szabadonálló eszközök beszerzése.	3	Felmérést igényel.	50 (db)
Kis beruházás	Ügyfélszolgálatig vezetősáv kialakítása.	3	Tervezést igényel.	1 500 (fm)
Nagy beruházás	Felvonó telepítése a Krisztina körút felől.	3	Tervezést igényel.	2 (db)
Nagy beruházás	Peronok TSI előírások szerinti kialakítása.	3	A tervezett felújítás keretén belül javasolt megoldani.	1 000 (fm)
Nagy beruházás	Akadálymentes mosdó.	1	Tervezést igényel.	8 (m ²)

1.5. Fényképek

Utasmosdó megközelítése és a piktogramok túlzott használata.

Vizuális utastájékoztató túlzott használata.

Útvonalakon lévő akadályok.

Útvonalakon lévő akadályok.

2. Szolnok

2.1. Akadálymentesítés

Az állomásépület térszervezése és műszaki állapota megfelelő. A felvételi épület megközelítése a korábbi szabadtér rendezésnek köszönhetően megfelelő.

A jelenleg biztosított akadálymentes parkoló járdával párhuzamos elrendezése nem előnyös (utas oldali kiszállás csak a járda szintjére lehetséges), a parkoló hossza a szállítószerződési jármű megállásához és megfelelő működéséhez nem elegendő (hátsó emelőlap működéséhez nincs hely).

Kisebbségi hiányosságok és hibák ellenére a mozgássérültek számára az akadálymentes megközelítés biztosított. A vakok és gyengénlátók számára a bejárat megtalálható, azonban további tájékoztató segítő elem nem található.

A felvételi épület szolgáltatásainak akadálymentes igénybevehetősége elfogadható. Az ügyfélszolgálat jól elérhető, előcsarnoktól jól elválasztott, így a hallássérültek számára a megfelelő kommunikáció biztosított.

Az állomáson belüli tájékoztatót az utastájékoztató rendszer nem segíti megfelelően. A peronok és mosdók elérési irányának megfelelő jelölése hiányzik, továbbá a peronok elérhetőségét biztosító aluljáró nem jelölt az utascarnokban. Az aluljáróban a peronjelzések nem elég hangsúlyosak illetve a peronról az aluljáróba leérkezve egyértelmű irányjelzés a kijárat/felvételi épület felé nem biztosított.

A peronok PRM TSI-nek megfelelő felújítása eddig még nem történt meg – jelenleg a peron csak szélességében és a biztonsági sáv láthatóságában felel meg.

2.2. Hiányosságok

- Útvonal
 - Szintben csak a főperon érhető el. Az aluljárón át megközelíthető szigetperonok elérését felvonó (rámpa) nem segíti.
 - A peronokhoz vezető lépcsőkar kialakítása nem megfelelő (látható jelzése hiányzik)
 - A lépcsőkarokhoz tartozó korlát kialakítása nem megfelelő. (Egysoros kapaszkodó, elhelyezési magasság 1,03 m.). A korlát keresztmetszeti kialakítása nem megfelelő.
 - Vezető sávok és egyéb tájékoztató segítő elemek nincsenek.
 - A felvételi épület bejáratához vezető rámpa korlátját bicikli tárolásra használják. Javasolt kerékpár tároló telepítése.
 - Peronok azonosításához szükséges PRM TSI által előírt tájékoztató nincs.

- Mosdók és pelenkázó helyiségek
 - Pelenkázó helyiség nincsen.
 - A mosdó akadálymentesen nem közelíthető meg.
- Bútorok és szabadonálló eszközök
 - A padok a vakok és gyengénlátók számára nem minden esetben érzékelhetőek megfelelően. Javasolt a padok előírásoknak való megfelelő átalakítása, vagy új berendezések beszerzése.
- Jegyértékesítő információs pultok és ügyfélszolgálatok
 - Hallástámogató indukciós hurokrendszerrel nincs ellátva egyik pult sem.
- Vizuális tájékoztatás (jelzőtáblák, piktogramok)
 - A szolgáltatásokhoz vezető útvonalakon lévő tájékoztatás hiányos (várócsarnok – aluljáró – peron útvonalon lévő irányjelző táblák és piktogramok hiányoznak, az aluljáróban lévő átjáró a várócsarnok irányába nem érzékelhető megfelelően).
 - Információs térkép nincsen.
- Peronok
 - TSI szerinti felújítás még nem történt meg (peronvég kialakítás, látható és tapintható jelölések nincsenek).

2.3. Akadálymentes mosdó kialakításának lehetősége

Az utasok számára fenntartott mosdó van, de az csak lépcsőn közelíthető meg. Amennyiben a jelenlegi mosdó akadálymentes megközelíthetősége nem kivitelezhető, úgy annak akadálymentes szemléletű átalakítása nem javasolt. Ehelyett célszerű akadálymentes mosdó telepítése az akadálymentes útvonal mentén.

2.4. Szükséges beavatkozások

A megfelelő kiszállás biztosításához javasolt az akadálymentes parkoló szintjének megemelése a járda felső síkjáig, vagy az út áttellenes oldalában is kialakítani legalább egy akadálymentes parkoló helyet.

Az utastájékoztatói rendszer kiegészítése javasolt, továbbá az aluljáróból a csarnokba vezető átjáró aluljáró felőli hangsúlyozása illetve a peronok jelzésének érzékelhetőségének fokozása javasolt.

A bejárattól vezetően javasolt vezetősáv kialakítása az ügyfélszolgálatig.

Forrás	Tevékenység	pr.	Megjegyzés	Becsült mennyiség (mértékegység)
Üzemeltetés	Statikus utastájékoztatói rendszer színvonalának javítása.	2		4 000 (m ²)
Üzemeltetés	Peronok azonosításához szükséges tájékoztató elemek (Vágányszámok).			18 (db)
Üzemeltetés	Lépcsőkarok látható jelölésének kialakítása.	2		1 000 (fm)
Kis beruházás	Fogódzók előírás szerinti kialakítása.	2	Tervezést igényel.	500 (fm)
Nagy beruházás	Peron burkolatok TSI előírások	3	Tervezést igényel.	1 000 (fm)

	szerinti kialakítása.			
Nagy beruházás	Akadálymentes mosdó kialakítása.	1	Tervezést igényel.	8 (m ²)
Nagy beruházás	Ügyfélszolgálatig vezetősáv kialakítása.	3	Tervezést igényel.	100 (fm)

2.5. Fényképek

Előlépcsőnél hiányzik a kapaszkodó.

Fogódnak támasztott kerékpárok.

Vágányok nem megfelelően érzékelhető jelölése.

Lépcsőkar hiányzó látható jelölése és a fogódzó nem megfelelő kialakítása (folytonosság, keresztmetszet, kettős kapaszkodó).

Aluljáróból várócsarnokba vezető közlekedő.

Mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkoló párhuzamos kialakítása.